

Annela Laaneots: Minu Setomaa. Petrone Print 2019.

Petrone Print -kustantamon Minu-sarja on Viron kustannusmaailman viimeisen vuosikymmenen ehdoton menestystarina. Sarjan aloitti aikaisemmin radio-televisio- ja sanomalehtitoimittajana toimineen Epp Petrone oma ja varsin henkilökohtainen Minu Ameerika -teos vuonna 2007. Menestysteos sai pian jatkoa ja Epp Petrone tuli samalla perustaneeksi menestyvän kustantamon.

Sarjassa on tähän mennessä ilmestynyt jo yli 100 teosta, joissa tavalliset virolaiset kuvaavat elämäänsä eri puolilla maailmaa. Osassa teoksissa kuvataan elämää yhdessä kaupungissa, osassa yhdessä maassa tai yhdellä alueella, kuten sarjan uusimpien osien nimetkin kertovat: Minu Aasia, Minu Šotimaa, Minu Jeruusalemm, Minu Itaalia, Minu Iirimaa, Minu Oslo jne. Osa kirjoittajista asuu pysyvästi kuvaamissaan paikoissa, osa on oleskellut ko. kohteessa vain rajoitetun ajan. Ja mikä on sekä mielenkiintoisinta että myös huonointa koko kirjasarjassa: tekijät ovat erilaisia, eri ikäisiä, eri ammateissa, erilaisissa perhetilanteissa olevia ihmisiä, joita yhdistää vain yksi asia – he ovat kaikki virolaisia. Koska teosten tekijöiden taito kirjoittaa, kuvata ja kertoa on hyvin erilainen, on kirjojen tasokin hyvin kirjava. Itse olen tainnut lukea vain Suomea, Helsinkiä, Latviaa, Unkaria ja Gruusia esittelevät kirjat sekä Rein Sikkil loistavan Minu Ugrimugri -opuksen.

Ihan uuden kiinnostavuuden asteen sarja sai – ainakin minulle –, kun Viro 100 -juhlahumussa alkoi ilmestyä virolaisten ammattikirjoittajien kuvauksia Viron eri kaupungeista ja alueista. Ko. lähestymiskulman opuksista uusin on Annela Laaneotsin Minu Setomaa: Külatüdrukust kuningriigi peaks, joka ilmestyi elokuussa 2019.

Annela Laaneots valittiin elokuussa 2014 vain 35-vuotiaana ja kolmen pikkulapsen äitinä Setomaan

kuningaskunnan ülembsootskaksi eli ylimmäksi käskynhaltijaksi. Kyseessä on palkaton luottamustehtävä, joka kuitenkin tarkoittaa kokopäiväistä työtä setojen ja Setomaan edustajana ja äänitorvena Setomaalla, Tallinnassa, muualla Virossa ja ulkomaillakin. Annelan kirja kuva tuota vuotta ja kaikkea sitä, mitä sen vuoden aikana tapahtui. Mutta ammattikirjoittajan ja suurisydämisen setoaktivistin teos kuvaa myös Setomaata, sen ihmisiä, setojen historiaa, kulttuuria, arkipäivää ja juhlaa, iloja ja ongelmia. Rehellisesti ja avoimesti kirjoitettu kirja on loistava johdatus Setomaahan ja setokulttuurin, mutta se kertoo myös koskettavan tarinan siitä, kuinka jokainen meistä joutuu tekemään vaikeita valintoja työn, luottamustehtävien ja perheen välillä.

Suosittelen lämpimästi!

Tapio Mäkeläinen

Ilmestynyt ELO / 2019